

REGIONALNI ELEKTRONSKI ČASOPIS
DOBAR GLAS

Godina I Broj 1.

aprili-maj 2009.

Uvaženi čitaoci,
razmišljajući kako da počnem ovaj uvodnik setio sam se putopisca kojeg
sam upoznao pre pet godina u Novom Sadu. Naime, čovek je obišao za dve
godine gotovo čitavu našu planetu. Bio je u Kini, Somaliji, Aljasci, Novom
Zelandu, Meksiku, Švedskoj, Kuvajtu, Japanu, Indiji... Sve vreme puta osim
pasoša i ranca, u džepu je imao kartu sveta i oko vrata brušeni kamen u
obliku srca. Taj kamen, nazovimo ga "medaljon" bio je sjajna ulaznica u
srca svih ljudi koje je sretao i sa njima razgovarao. Shvatio je da je život
vredan upoznavanja, razumevanja, prisnosti, dijaloga, dodira, osmeha, a da
sve drugo dođe i prođe.

I baš tako dok život dolazi i prolazi "Dobar glas" Vam se predstavlja kao
časopis koji u Vojvodini treba da izvesti o onome, što već postoji, a to je
raznovrsnost kultura, religija, rasa, običaja...

Zaista je divno kad se stopite u bogastvo različitosti, lepezu raznovrsnosti,
harmoniju usklađenosti kakva postoji u Vojvodini.

Ko nije živeo u multikulturalnoj sredini taj će teško razumeti kakvo je
blago propustio u životu. Osoba će ostati uskraćena za mnoštvo različitih glasova, jezika, pisama, dezena,
oblika, običaja, tonova, stilova i možda najviše ljubavi i lepote.

Multikulturalne sredine su resursi dobrote i zato otvorite svoja srca i posetite Vojvodinu da biste znali šta
je ljubav, razumevanje i lepota života.

A posle se možete otisnuti na put po Svetu ko onaj putopisac s početka ovog uvodnika.

Srećno!
Milisav Pajević

SADRŽAJ:

DOGAĐAJ MESECA

PRAVO NA

KULTURA

SLIKE IZ ŽIVOTA

REGION

Međunarodni dan Roma

Prekinuti začarani krug

NOVI SAD - Povodom Međunarodnog dana Roma Kancerarija za inkluziju Roma Izvršnog veća AP Vojvodine organizovala je 8. aprila svečanost u Skupštini APVojvodine.

Ovoj svečanosti prisustvovali su dr Bojan Pajtić, predsednik Izvršnog veća AP Vojvodine, Petar Nikolić, predsednik Matice romske, dr Marija Jevtić, direktor Instituta za javno zdravlje Vojvodine, Duško Jovanović, direktor Kancelarije, predstavnici lokalnih samouprava, nacionalnih saveta manjinskih zajednica i romskih nevladinih organizacija.

Prema podacima Romskog populacionog centra, oko 49 odsto populacije u Srbiji ugroženo je siromaštvom, a oko 60 posto nema završenu osnovnu školu, što, pored ostalog, utiče i na stepen njihove nezaposlenosti. Tako 60 posto od ukupnog broja nezaposlenih lica u zemlji čine Romi. Jedan od njihovih najvećih problema su nelegalna naselja u kojima žive u uslovima opasnim po zdravlje i život.

Čestitajući nacionalni praznik Roma dr Bojan Pajtić je naglasio da Izvršno veće nije čekalo ni «Dekadu Roma», ni Svetski dan Roma, da u predhodnim godinama preduzmu niz akcija na poboljšanju položaja ove nacionalne zajednice, čiji je socijalni status najteži, ne samo u pokrajini, nego i u celom svetu.

- Hteli smo i hoćemo da prekinemo začarani krug koji

govori da romska nacionalna zajednica ne može da napreduje, jer njeni pripadnici ne mogu da se obrazuju, pa samim tim ne mogu da se zaposle, a ne mogu da se obrazuju zato što nemaju sredstva, jer nisu zaposleni. Taj krug prekidamo tako što snažno podržavamo i obrazovanje i zapošljavanje – istakao je Pajtić. Izrazio je zadovoljstvo što je Izvršno veće, u saradnji sa Univerzitetom u Novom Sadu, omogućilo da se školuje oko 200 romskih studenata. Takođe je istakao i značaj što je ove godine 234 učenika romske nacionalnosti upisalo srednju školu u Vojvodini. Pajtić

smatra da odgovornost za aktiviranje snažnih potencijala koje ima romska nacionalna zajednica leži u našem društvu. On je najavio da će za sve romske učenike, koji završe srednju školu i fakultete, biti omogućeno da preko programa pripravnika godinu dana stiću radno iskustvo koje će im omogućiti da ostvare svoja egzistencijalna prava. Takođe je značajno što će se u Vršcu otvoriti odelenje za edukaciju romskih vaspitača, čime će se najmlađima skrenuti pažnja na značaj obrazovanja u zapošljavanju.

U cilju unapređenja položaja romske nacionalne zajednice u oblasti obrazovanja, zapošljavanja, stanovanja i zdravstva, kao i stvaranja uslova za integraciju Roma u sfere javnog, društvenog i političkog života, Izvršno veće je pokrenulo niz projekata pomoću putem kojih su ostvareni izuzetni rezultati, istakao je direktor Jovanović. Marija Jevtić govorila je o istraživanjima koje sprovodi Institut za javno zdravlje koja treba da omoguće objektivno sagledavanje sanitarno-higijenskih uslova života u romskim naseljima i koja će biti osnov za utvrđivanje mera u cilju unapređenja i očuvanja zdravlja romske populacije.

Računari za najbolje romske učenike

BEOGRAD – Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je povodom Svetskog dana Roma otvorilo konkurs za najbolje romske učenice i učenike, a na svečanosti koja je 8. aprila održana u Palati Srbije, ministar Svetozar Čiplić uručio je računare, poklon ministarstva, za 40 najboljih učenika. Nakon uručenja nagrada, kulturno umetničko društvo „Železnik“ je održalo prigodan program.

Svetski dan Roma, obeležava se širom planete 8. aprila, a ovaj datum ustanovljen je 1971. godine, na Prvom svetskom kongresu Roma u Londonu, kada je usvojeno

U Srbiji, prema popisu iz 2002. godine, živi oko 108 hiljada Roma, ali procene sa terena govore da u Srbiji trenutno živi 450 hiljada Roma. Većina romske dece je van školskog sistema, njihovi roditelji su nezaposleni, veliki broj porodica živi u nehigijenskim naseljima i suočeni su sa nemaštinom, nasiljem na rasnoj osnovi i diskriminacijom.

„Dekada inkluzije Roma 2005 - 2015“ je evropska strateška akcija, započeta pre četiri godine, čiji je osnovni cilj uklanjanje svih oblika diskriminacije prema Romima i njihovo uključivanje i integracija u

ime naroda, a nešto kasnije i romska himna i zastava, kao i jezička ravnopravnost svih romskih dijalekata. Problem nedovoljnog ekonomskog razvoja Roma i neadekvatnog društvenog položaja, postao je jedan od glavnih problema Evrope, u kojoj živi preko 12 miliona osoba romske nacionalnosti.

društvene tokove. Republika Srbija, koja ove godine predsedava tom akcijom, glavni akcenat usmerava na pitanja stanovanja i obrazovanja.

Romi – šest puta siromašniji od najsilomašnjih

NOVI SAD – Direktor pokrajinske Kancelarije za inkluziju Roma Duško Jovanović kaže da je 8. april Dan Roma bila izuzetna prilika da se ukaže na njihov položaj u društvu, ali i na sve ono što je poslednjih godina Izvršno veće Vojvodine uradilo da se stanje u ovoj zajednici popravi.

– Istraživanja su pokazala da su Romi šest puta siromašniji od najsilomašnjih, i da i dalje žive u enklavama, bez osnovnih uslova za život, najmanje romske dece obuhvaćeno je školskim sistemom, a jedan od 100 Roma doživi 60. godinu. Zbog takvog stanja, Izvršno veće Vojvodine odlučilo je da osnuje Kancelariju za inkluziju Roma, instituciju koja je jedinstvena kod nas, ali i u Evropi. Od tada je realizovano niz mera koje su usmerene da se položaj romske zajednice poboljša - kaže Jovanović.

Obrazovanje je najduži proces, ali svakako garantuje da će romska zajednica izaći iz začaranog kruga bede i siromaštva. Stoga je u poslednje vreme akcenat stavljen upravo na obrazovanje romske dece. Zahvaljujući programu aktivnih mera pokrajinske administracije i zalaganju Kancelarije za inkluziju Roma, u Vojvodini srednju školu pohađa 400 romske dece, a na fakultetima ih je više od 200.

– Nakon završenog fakulteta, jedan značajan broj studenata nastavili su školovanje na poslediplomskim studijama i to je način na koji želimo da rešimo

problem siromaštva. Ipak, problem su i dalje višečlane porodice, jer su socijalna davanja mala. Stoga, sa romskom zajednicom moramo više raditi na planiranju porodice, i tu je potrebna pomoći države. Ono što ukazuje da su mere aktivne politike dale rezultate su i podaci da je u Vojvodinu otvoreno 50 preduzeća čiji su vlasnici Romi, koji su zaposlili više od 100 sunarodnika. Fond za kapitalna ulaganja izdvojio je 300 miliona dinara za infrastrukturu u romskim naseljima, a

sve je više predstavnika romske zajednice u organima uprave. Osim pokrajinske Kancelarije za inkluziju Roma, uskoro će početi da radi i Kancelarija za inkluziju u Žablju, što će još više doprineti unapređenju položaja Roma - zaključuje direktor

Nastava u višoj školi i na romskom jeziku

VRŠAC - Pokrajinski sekretariat za obrazovanje počeće ove godine realizaciju projekta organizovane nastave na romskom jeziku u Višoj školi za vaspitače u Vršcu, najavio je nedavno resorni sekretar Zoltan Jegeš.

Jegeš je novinarima u Izvršnom veću Vojvodine rekao da je osnovni cilj projekta rešavanje problema socijalne prirode u romskoj populaciji.

- Ovo je pilot projekat i na neki način istraživački, a naš cilj je da se i drugi obrazovni smerovi izučavaju na romskom jeziku - rekao je Jegeš i izrazio nadu da će projekat u Vršcu dati pozitivne rezultate.

Kako je saopšteno, koordinator nastave biće profesorka Grozdana Gojkov, a predavanja bi trebala da počnu u školskoj 2009/2010. godini.

Svirac orkestra „Veseli Romi“ Josip Mišković-Koka

Kafana bez Koke nema dušu

APATIN - Nema Apatinaca, starijeg ni mlađeg, koji nije čuo za Josipa Miškovića-Koku, legendu romske tamburaške muzike. Starije generacije su setnije i Koku pamte kako ih je Koka dočekivao na ulazu u restoran „Šaran“. Uvek nasmejan i veseo, svakoga je imenom znao. Oktobarska nagrada je stigla u vreme kada je Koka bio u bolnici, ali, to nije omelo ovu legendu da dođe i primi nagradu na svečanosti priređenoj njemu u čast.

Ovaj vrsni samouki muzičar tamburu je počeo da svira pre 47 godina, tačnije u svojoj 18. godini.

— Završio sam zanat za elektrovarioca, ali i tada zbog slabog zdravlja sasvim malo sam radio u Brodgradilištu. Muzika me odmalena privalačila i odlučih da uzmem očevu tamburu koju je pre njega svirao moj deda. Stara je sigurno 150 godina. Tako je krenulo - rekao je Koka, koji je svoj muzički život više od 35 godina proveo u restoranu „Šaran“, kao stalno zaposleni muzičar, gde je ostavrio i penziju. Istina, skromnu.

— Nastavio sam ja da sviram i posle penzije. Šta će kad to jedino volim, a i u kafanskom društvu se bolje osećam. Moralo je tako biti, kada u kafanu čovek dolazi, hoće i da mu je orkestar veseo. Svoje brige mi smo ostavljali kod kuće, a gosti u kafanu dolaze da oteraju brige. Ko to može bolje od veselih Roma, rekao

je Koka, koji je pre više od četiri decenije osnovao tamburaški romski orkestar pod nazivom „Veseli Romi“. U orkestru su se mnogi smenjivali, dolazili i odlazili, ali je Koka ostao. Svirao je Koka generalima i ministrima, gimnazijalcima i studentima, mladima i starima.

— Svi su oni meni bili isti. Svi su moju muizku u duši osećali, a ja sam je izvodio. Kad čujem prvi takt, odmah ko sunđer upijam, sve po sluhu. Čovek mora biti nadaren, neko je i muziki školovan, ali ne vredi ako dara nemaš - kaže Koka.

Mnoge je pesme Koka zasvirao i otpevao. Ipak, ima on svoga favorita. Najviše, kako kaže, voli da svira muziku Zvonka Bogdana. I gosti najviše vole tog pevača. Šta reći kad se zasvira „kao da život teče u laganom ritmu“.

I telegarmi čestitki Apatinaca, koje je Koka u bolnici dobio, kada se čulo za Oktobarsku nagradu, svedoče da se legende poput njega ne zaboravljuju. Ili, kako rekoše onomad ljubitelji romskih tamburaša, bez Roma nema tambaruša, a bez Koke - kafana nema dušu.

S. P. Š.

Koka-u sredini

Osmesi i razdraganost mališana Bangladeša na 25 fotografija

Na 25 fotografija Novosađanke Snežane Jovanović prikazani su mališani iz romskog naselja Bangladeš.

Ovo je prva njena samostalna izložba koja nosi simoličan naziv "New pair of shoes". Sve fotografije su rađene na dnevnom svetlu, bez blica, a posle su obrađivane u programu "hdr".

- Ideja o organizovanju izložbe fotografija javila mi se pre dva-tri meseca kada sam fotografisala ovo naselje i njegove meštane. I pre sam dolazila u Bangladeš, i shvatila sam da taj susret sa decom veselog i srećnog izraza lica, koji sam svaki put doživela kada sam boravila tamo, treba da prenesem na papir i predočim i drugim ljudima koji nikad tamo nisu bili. Romi su definitivno veselo narod bez obzira na to što u veoma lošim i nehumanim uslovima žive – pojasnila je Jovanovićeva. Svaki njen odlazak tamo bio je priča za sebe, a ono što je, kako kaže, karakteristično i nekako slično za svaki dolazak u ovo naselje jeste nesebično gostoprимstvo i razdraganost i mališana ali i odraslih.

- Deca su bukvalno svaki put kada sam im dolazla u posetu bila jako radoznala i uopšte se nisu opirala fotografisanju, čak su neka od njih i veoma vešto

pozirala. Zahvaljujući njihovoj nesebičnoj saradnji, smatram da je i ova moja izložba uspela – navodi Snežana. Kako saznajemo od Jovanovićeve, s obzirom na to da su modeli bili i više nego "raspoloženi" za fotografisanje, kao nagradu dobiće svoje profesionalne fotografije. Izložba ovih fotografija biće otvorena do 21. aprila u kafeu "Ritmo latino".

Inače, Jovanovićeva je tek odnedavno počela da se bavi fotografijom i prva njena izložba koju je prošle godine organizovala sa kolegom bila je bazirana isključivo na protretima koji su rađeni u studiju.

M. Pavlica

Foto: S. Vojnović

1. PRAVO NA UPOTREBU SVOG JEZIKA I PISMA omogućuje građanima, pripadnicima nacionalnih manjina, da se na svom jeziku i pismu obraćaju državnim, pokrajinskim i lokalnim organima u postupku ostvarivanja prava utvrđenih zakonom. Pored toga, na jezicima i pismima nacionalnih manjina vodi se postupak za ostvarivanje i zaštitu prava, dužnosti i odgovornosti građana, vode se propisane evidencije, izdaju javne isprave, ispisuju nazivi mesta i drugi geografski nazivi, nazivi trgova i ulica, nazivi organa, organizacija i firmi, objavljaju javni pozivi, obaveštenja i upozorenja za javnost.

U Vojvodini, u službenoj upotrebi, istovremeno sa srpskim jezikom, Statutom su utvrđeni i mađarski, slovački, rumunski i rusinski jezik. Mađarski jezik i pismo je u službenoj upotrebi u 29 opština i Novom Sadu, slovački jezik i pismo je u upotrebi u 14 opština i Novom Sadu, rumunski jezik je u službenoj upotrebi u 10 opština i rusinski jezik u četiri opštine i Novom Sadu.

2. PRAVO NA OBRAZOVANJE NA MATERNJEM JEZIKU obezbeđuje pripadnicima nacionalnih manjina školovanje na svom jeziku na svim stepenima obrazovanja.

U mestima gde zbog malog broja učenika nije moguće organizovati nastavni proces na jezicima nacionalnih manjina, učenici-pripadnici nacionalnih manjina, kroz dopunska nastavu, uče maternji jezik i nacionalnu kulturu.

Vaspitno-obrazovni rad sa decom predškolskog uzrasta organizuje se i na jezicima nacionalnih manjina. Na taj način se deca pripremaju za školovanje na maternjem jeziku u osnovnoj i srednjoj školi, kao i na fakultetu.

3. PRAVO NA INFORMISANJE NA MATERNJEM JEZIKU ostvaruje se izdavanjem novina i časopisa različitih žanrova i emitovanjem radio i televizijskih programa.

U nadležnosti Skupštine Vojvodine je da se stara o javnom informisanju na jezicima nacionalnih manjina. Iz budžeta Vojvodine redovno se sufinansira izlaženje jednog dnevнog i jednog dvonedeljnog lista na mađarskom jeziku, i po jednog nedeljnika na slovačkom, rumunskom i rusinskom jeziku. Prema mogućnostima budžeta Vojvodine, sufinansira se jedan broj dečjih i omladinskih listova na jezicima nacionalnih manjina. Pored toga, ovde izlazi još

4. PRAVO I SLOBODA IZRAŽAVANJA NACIONALNE KULTURE omogućuje pripadnicima nacionalnih manjina i etničkih grupa očuvanje kulturne baštine, tradicionalnih nacionalnih vrednosti i razvoj u svim oblastima umetničkog stvaralaštva.

U bibliotekama na području Vojvodine postoji respektibilan broj knjiga na jezicima nacionalnih manjina. Posebne izdavačke kuće na jezicima manjina svake godine objave oko 150 naslova. Zavod za izdavanje udžbenika Srbije izda oko 50 hiljada udžbenika, školske lektire i priručnika na jezicima manjina.

Postoje profesionalna pozorišta na mađarskom jeziku, a na jezicima drugih nacionalnih manjina deluju poluprofesionalna ili amaterska pozorišta. U muzejima i arhivima čuva se i izlaže bogata zbirka predmeta materijalne kulture pripadnika nacionalnih manjina.

U Vojvodini se godišnje održi više desetina festivala i smotri dramskog, muzičkog i drugog kulturnog stvaralaštva nacionalnih manjina.

Kulturno-umetnički amaterizam je veoma razvijen. Više od 80 kulturno-umetničkih društava okuplja pripadnike mađarske nacionalnosti, a postoje i brojna kulturno umetnička društva slovačke, rumunske, rusinske i drugih manjinskih zajednica i etničkih grupa. Kulturne institucije i organizacije nacionalnih manjina ostvaruju stalnu

SAVET ZA PITANJA OSTVARIVANJA PRAVA NACIONALNIH MANJINA I ETNIČKIH GRUPA

Izvršno veće Vojvodine je osnovalo Savet za pitanja ostvarivanja prava nacionalnih manjina i etničkih grupa, u čijem sastavu su pripadnici mađarske, slovačke, rumunske i rusinske nacionalne manjine, i pripadnici ukrajinske, češke i romske etničke zajednice. Savet je radno telo Izvršnog veća Vojvodine u kome pripadnici nacionalnih manjina i etničkih grupa - stručnjaci iz oblasti prava, obrazovanja, informisanja i kulture, predlažu državnim organima rešenja određenih pitanja iz ovih oblasti.

Novi koncept ljudske bezbednosti

NOVI SAD - Predsednik Skupštine Vojvodine Šandor

Egereši istakao je važnost rada Pokrajinskog ombudsmana koji se stara o zaštiti i unapređenju ljudskih prava, kao i o promociji i zaštiti prava pripadnika svih nacionalnih

zajednica koji žive u multinacionalnoj, multikulturalnoj i multikonfesionalnoj Vojvodini.

— Moj stav je da je od neprocenjive važnosti razvijati mehanizme putem kojih bi se jačala i u praksi ostvarivala nezavisnost ombudsmana, jer je to suštinski važna odlika ove institucije - istakao je Egereši i dodao da pokrajinski ombudsman u velikoj meri doprinosi pravnoj sigurnosti građana Vojvodine. Naglašavajući važnost uloge institucija u prevenciji pojava koje ugrožavaju međunalacionalne odnose, a samim tim i bezbednost svih građana Vojvodine, Egereši je istakao

da su „institucije Vojvodine spremne da učine sve kako bi se promovisao novi koncept ljudske bezbednosti, smanjenje etničke distance, te prevencija i eliminisanje bezbednosnih rizika“.

Predsednik vojvođanskog parlamenta je posebno naglasio i važnost programa koje sprovodi pokrajinski ombudsman u vojvođanskim školama, kao i aktivnosti Skupštine i Izvršnog veća AP Vojvodine u jačanju programa tolerancije, kako bi Vojvodina i dalje bila bezbedna zajednica.

Pokrajinski ombudsman Petar Teofilović predstavljajući rad te institucije u protekloj godini istakao je važnost Zakona o zaštiti podataka o ličnosti koji je usvojen prošle godine, kao i nedavno usvojenog Zakona o diskriminaciji koji, ne samo što propisuje jasne odredbe šta je diskriminacija, nego i mehanizme zaštite. Prema njegovim rečima, Srbija je i dalje u zaostatku kada je reč o zakonima u oblasti ljudskih prava, a kao konkretan primer Teofilović je naveo još uvek neusvojen Zakon o nadležnostima i izboru nacionalnih saveta, što je dovelo u pitanje funkcionisanje ovih saveta jer se nalaze u „pravnom vakumu“.

Šta radi pokrajinski ombudsman?!

NOVI SAD - Kampanju "Pokrajinski ombudsman sa Vama", pokrenuo je pokrajinski ombudsman u saradnji sa Ambasatom Kraljevine Švedske u Srbiji. Cilj kampanje je upoznavanje građana/-ki Vojvodine sa svrhom postojanja nadležnostima i načinom rada institucije ombudsmana, kao i sa radom pokrajinskog ombudsmana kao najviše institucije za zaštitu ljudskih prava u pokrajini.

U 2009. godini navršava se 200 godina od kako je u Švedskoj osnovan prvi ombudsman na svetu. Govoreći o istorijatu i značaju institucije ombudsmana Petar Teofilović, pokrajinski ombudsman, istako je činjenicu da u oko dve trećine zemalja članica UN postoji institucija ombudsmana.

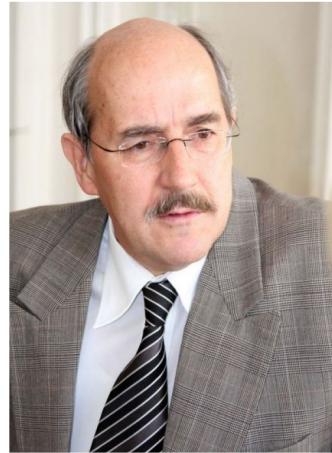
— Ova institucija je u međuvremenu, od jedne neobične, svojevremeno gotovo „opskurne institucije“, tipične za skandinavske zemlje, prerasla u instituciju koja je nezaobilazan pojam kada se govori o institucionalnoj zaštiti ljudskih prava - istakao je Teofilović.

Govoreći o samoj kampanji, Danica Todorov, zamenica pokrajinskog ombudsmana za ravnopravnost polova, navela je da će Pokrajinski ombudsman sa saradnicima, od 8. aprila do kraja juna 2009. godine, obići sve vojvođanske opštine. Planirane su javne tribine sa građanima, predstavnicima lokalne samouprave, institucija, organizacija i medija gde će biti reči o mogućnostima ostvarivanja ljudskih prava u njihovoј lokalnoj zajednici. Kako je predviđeno, Ombudsman će sa građanima vojvođanskih opština razgovarati na temu dobre uprave, diskriminacije, ranjive društvene grupe i medijacije. S obzirom na to da Pokrajinski ombudsman postoji tek nepunih šest godina, na tribinama će biti reči i o tome kako građani doživljavaju dosadašnji rad ove institucije.

INTERVJU

Slovački ambasador u Srbiji Igor Furdik

Od svih zemalja koje su nekada pripadale istočnom bloku, a sada su u Evropskoj uniji (EU), prolazeći kroz tranziciju, najbolje je prošla Slovačka. Prema podacima nacionalnog statističkog ureda, stopa bruto domaćeg proizvoda u 2007. godini iznosila je 10,3 odsto. U ekonomskom rastu Tatranskog tigra, kako se poslednjih godina figurativno govorи o Slovačkoj, najveći doprinos aktiviranja visokih stranih investicija poslednjih godina jeste ulaganje u automobilsku, mašinsku i elektronsku industriju, kao i paket liberalnih reformi.

Brzom ekonomskom oporavku i smanjenju nezaposlenosti najviše je doprinela, prema oceni Slovačkog ambasadora u Srbiji Igora Furdika, automobilska industrija.

– Iskoristili smo to što imamo fabrike automobila i firme koje izrađuju auto-delove. Bazirali smo se na tu proizvodnju, što se pokazalo dobrim – kaže Furđik u razgovoru za "Građanski list".

Možete li deo iskustava preneti vlastima u Srbiji?

– Unificirani recept ne postoji. Jednostavno, morate pokrenuti ekonomiju. Bez toga nema ništa. Morate naći deo, segment koji će vas izvući. Treba dobro sagledati šta je to što Srbija ima, kakve potencijale, i usmeriti se ka tome.

Gde su, po vašem mišljenju, potencijali Srbije?

– Teško mi je reći šta bi bilo najbolje za Srbiju. Recimo, priča se o auto-industriji "Zastava". To bi sigurno moglo biti jedno polje ekonomskog razvoja. Drugo, sistemski gledano, kompanijama koje će uložiti novac u vaše firme morate omogućite najbolje uslove kako bi se osećale sigurno. Treba znati da oni dolaze s novcem korisnim za Srbiju, ali takođe im treba omogućiti pravnu i svaku drugu sigurnost.

Znači li to da smo rizična zemlja za strana ulaganja?

– I mi smo bili rizična zemlja. Morali smo pokazati i dokazati da to nije tako. I ovde je stvarno potrebno da država brine o tome da firme koje dolaze i žele da ulažu u Srbiju imaju nekakav tretman, neću reći – poseban, ali svakako tretman koji će im omogućiti da savladaju sve moguće prepreke koje postoje na tom putu. Mi smo uvek spremni da pomognemo, u skladu s mogućnostima, što i radimo putem raznih projekata. Pomogli smo dosta projekata iz oblasti infrastrukture u mnogim mestima.

Osim mnogih drugih nacionalnih zajednica, u Vojvodini žive i Slovaci. Jeste li zadovoljni njihovim položajem?

– Nije na meni da to procenjujem. Mislim da su za Srbiju Slovaci u Vojvodini jedan ogroman, dobar i težak primer kako treba voditi manjinsku politiku. Lojani su građani i poštuju svoj identitet, što se prihvata. To je dobro, a u interesu je Srbije da tako i ostane.

G.Lukić

Foto V.Mučibabić

preuzeto sa sajta Građanskog lista

Poštovati međunarodno pravo

Slovačka dosad nije priznala Kosovo. Hoće li se taj stav promeniti?

– Stav je nepromjenjen. Na liniji smo principijelnog, na liniji međunarodnog prava. Ako se u okviru međunarodnog prava nešto dogodi što bi nas, kada se pozivamo na međunarodno pravo, vodilo tome da se nešto promeni, tada ćemo to i napraviti. Zasad kod nas, a i u okviru međunarodnog prava, nema promena.

Nastup u njujorškom Karnegi holu – ostvarenje snova

Mlada novosadska pijanistkinja i kompozitorka Julija Bal pobrala je mnoštvo nagrada na domaćim i međunarodnim takmičenjima. Od 2004. godine radi kao profesorka klavira u Muzičkoj školi "Josif Slavenski", a trenutno se nalazi na završnoj godini magistarskih studija na Akademiji umetnosti, u klasi profesorce Biljane Gorunović. Ovih dana, pakuje kofere pošto se sprema na daleki put, na svoje nagradno putovanje u Ameriku, gde će imati seriju koncerata u najprestižnijim koncertnim dvoranama sveta.

- Na prošlogodišnjem međunarodnom takmičenju "IBLA Grand Prize 2008" koje je održano u Raguzi, na Siciliji, dobila sam specijalnu nagradu koja se sastoji od serije - osam koncerata po celoj Americi. Pored toga što će biti u prilici da sviram pred američkom publikom, zahvaljujući ovoj nagradi, pošlo mi je za rukom da mi se ostvari davno sanjan san - nastup u najprestižnijem i naznačajnijem Karnegi holu u Njujorku – sa oduševljenjen i nevericom priča pijanistkinja i kompozitorka Julija Bal.

Iako je svojevremeno samo maštala o ovakvom nastupu i često se pred većinu svojih koncerata bodbila mišlju da vežda za nastup pred publikom Karnegi hola, sada kada joj se ukazala ta prilika, pokušava, kako kaže, da se uveri da na taj nastup gleda kao na bilo koji dosad. U Americi će se zadržati 15 dana i program će biti vrlo zgušnut. Nakon Karnegija, imaće koncert na Univerzitetu Redford u Virdžiniji, a potom na trodnevnim festivalima u Minetu, u Severnoj Dakoti, i Litl Roku, u državi Arkansas.

Iza ovako prestižnog uspeha, stoji svakodnevno tročasovno vežbanje, a pred neke važne koncerte ono se otegne i na nekoliko sati dnevno. Julija Bal svira klavir od svoje osme godine, već 20 godina, i čim je počela da svira, ubrzo je počela i da komponuje. Nekako su joj, kako kaže, te dve srari isle jedna sa drugom. Do sada je napisala veći broj kompozicija i transkripcija za klavir, koje je javno prikazala izvođenjem na autorskim večerima, koncertima, takmičenjima i snimanju za radio i televiziju. U slobodno vreme, pored klasične uzike voli da sluša džez a ponekad i rok. Smatra da u svakoj vrsti muzike postoji neki kvalitet i presrećna je što je sve veće interesovanje mladih za klasičnu muziku.

- Smatram da su za veći interes mladih za klasičnu muziku dobrim delom zasluzni razno-razni festivali. Kad deca vide primere u svojoj okolini i oko sebe, u medijima, onda i ona imaju veće interesovanje za ovu vrstu muzike – zaključila je Julija Bal, koja je i profesor klavira u muzičkoj školi.

Nastup na smotri klasične gitare

U okviru revijalnog programa nedavnog Vojvođanskog festivala klasične gitare nastupala je i Julija Bal i to svirajući etide brazилског kompozitora Hejtora Vilja-Lobosa koje su pisane za klasičnu gitaru.

- Oduvek sam imala želju da obradim ovaj značajan Vilja-Lobosov ciklus od 12 etide. Mislim da je gitaristima zanimljivo da čuju kako etide, koje se često izvode i zahtevaju virtuoznost, zvuče na klaviru. Ovo je bio moj pokušaj da na zvuk klavira projektujem utisak koji sam doživela slušajući poznate muzičare klasične gitare kada su izvodili ove etide – objašnjava za Julija Bal.

Dvojezični dečji list „Prichindelul” - „Klinci”

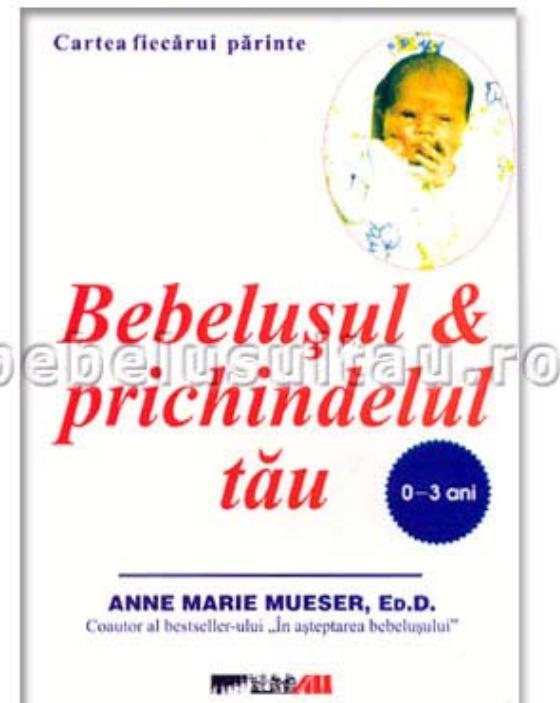
„Prichindelul” - „Klinci” je dvojezični rumunsko-srpski dečji list namenjen mališanima uzrasta od pet do osam godina. „Klinac” će poštovati potrebe dece ovog uzrasta, a mališani će se kroz igru i učenje susresti sa zanimljivim sadržajima iz ekologije, književnosti, jezika, multikulturalnosti i zajedničkog života.

Namera je da ovaj list olakša komunikaciju među decom, kako u urbanoj, tako i u seoskoj sredini i da doprinese bržem i lakšem učenju i srpskog i rumunskog jezika.

U tom kontekstu, prvi broj časopisa koji će izlaziti tromesečno i koji će biti posvećen proleću očekuje se uskoro. U planu je da prvi broj bude na srpskom i rumunskom, a svaki naredni na srpskom i na još ponekom jeziku nacionalnih manjina.

Očekivanja su da će ovaj interkulturni projekat doprineti utemeljenju evropskih vrednosti, zajedničkog života i multilingavnosti u sredini u kojoj se deca pripremaju za bržu socijalizaciju i lakše uključivanje u evropske tokove.

Glavni i odgovorni urednik časopisa je Ana Nikolina-Ursulesku, a u uređivačkom odboru su Galina Mazić, Melania Rimar, Ahneta Bučko-Paparhai, Vesna Petrović, Mirjana Radulović-Zmajovana i Krnač Erika.

Održan 19. „Ružin vrt“

NOVI SAD - Krajem marta, u Studiju M Radio Novog Sada odžan 19. festival rusinske narodne pesme "Ružin vrt". Ovaj festival je nastao prerastanjem radio rubrike "Iz ružinog vrta", koja je afirmisala i popularizovala novo narodno muzičko stvaralaštvo. Prvi koncert je održan 7.decembra 1990. godine, da bi konačno, 1998. godine postao Festival nove rusinske narodne pesme "Ružin vrt" koji svake godine organizuje Radio-televizija Vojvodine.

"Ružin vrt" nije samo afirmacija muzičkih stvaralaca, već i programska potreba. Danas se u Fonoteci RNS čuva i u programu emituje više od 240 kompozicija, "plodova" ovog festivala čime se obogaćuje muzičko tradicionalno stvaralaštvo, a ovaj festival je i jedan je od čuvara nacionalnog identiteta Rusina.

Međunarodni karakter ovom festivalu daju i muzičke numere koja se u programu izvode, a dela su stvaralaca i gostiju iz Republike Hrvatske, Slovačke, Ukrajine, Poljske, Kanade... Među njima je i jedan od začetnika Festivala, kantautor Vladislav Nadjmićo, koji živi u Kanadi.

Uz pratnju Velikog narodnog orkestra, kojim su dirigovali Juraj Ferik i Kovač Ferenc, izvedeno je 17 kompozicija. Gost revijalnog dela Festivala bila je renomirana interpretorka i kompozitorka Ahneta Timko sa svojim gostima, čime je biti obeleženo njeni višedecenijsko stvaralaštvo u oblasti rusinske muzike. Uoči festivalskog koncerta u holu Studija M, otvorena je izložba umetničke fotografije vojvođanskih autora.

Dani ruske kulture u Srbiji

BEOGRAD - Ministar kulture Nebojša Bradić primio je specijalnog predstavnika predsednika Ruske Federacije za međunarodnu kulturnu saradnju Mihaila Švidkoja, sa kojim je razgovarao o realizaciji programa Dana ruske duhovne kulture, manifestacije koja će u Srbiji biti održana 2010. godine.

Zvaničnici dve zemlje su razgovarali i o posebnom

predstavljanju srpske književnosti na Moskovskom sajmu knjiga 2011, u okviru koga bi bili promovisani novi prevodi srpskih pisaca, ali i akcentovan jubilej 50 godina od uručenja Nobelove nagrade Ivi Andriću.

Ministar Bradić je ocenio da će manifestacija Dani ruske duhovne kulture stvoriti osnov za unapređenje saradnje i dalje umrežavanje srpskih i ruskih ustanova i pojedinaca.

Ova manifestacija treba da istakne zajedničko pravoslavno nasleđe dveju zemalja, ali i različite aspekte savremene kulture, dostignuća u oblasti kinematografije, savremene i popularne muzike, vizuelnih umetnosti i literature.

Osim raznovrsnih sadržaja u okviru Dana ruske kulture, biće priređene i izložbe, međunarodni naučni skup u okviru Foruma za istraživanje pozorišne umetnosti, ulični teatar, gostovanja širom Srbije, muzički i filmski program, kao i izdavačka delatnost.

Sastanku u Ministarstvu kulture prisustvovali su pomoćnik ministra za međunarodne odnose Branislav Dimitrijević, direktor IV. Evropskog departmana Ministarstva inostranih poslova Ruske Federacije Aleksandar Aleksejev, predstavnik Moskovske patrijaršije otac Igor, ministar - savetnik ambasade Ruske Federacije u Srbiji Vladimir Ulašević i savetnik ambasade Oleg Buldakov - navedeno je u saopštenju.

Informacije na slovačkom i mađarskom jeziku

NOVI SAD - Planu Televizije Apolo da, uz informativnu emisiju „Objektiv“ na srpskom, uvedu i informativne emisije na slovačkom i mađarskom jeziku je realizovan.

- Emitovanje „Objektiva“ na slovačkom jeziku počelo je 27.januara. U vestima se mogu čuti informacije iz grada i okoline u vezi sa aktivnostima vojvodjanskih Slovaka, a prenosimo i vesti iz Slovačke Republike - kaže urednica Ana Lačok.

Urednica „Objektiva“ na mađarskom Teodora Marton kaže da je emitovanje vesti na njenom maternjem jeziku počelo 18. februara, i da je to prvi put da se emituju gradske vesti za mađarsku nacionalnu zajednicu u Novom Sadu. Emisija na slovačkom jeziku na Televiziji Apolo emituje se od 16.45, a informativna emisija na mađarskom jeziku je od 18.30. Direktor Televizije Apolo Andreja Tomašević najavio je da će ova televizija svakog meseca uvoditi novine u svoj program.

Dinesku – kritikuje vlast i piše pesme

NOVI SAD - Veliki rumunski i svetski pesnik Mirča Dinesku, počasni gost 15. Međunarodnog salona knjiga u Novom Sadu, razgovarao je sa publikom i čitao pesme iz nedavno kod nas prevedene zbirke "Izlečen od pobune", u izdanju Zavoda za kulturu Vojvodine.

Osim po izvanrednim pesmama i drugim književnim formama, Dinesku je široj javnosti poznat i po aktivnom učešću u rušenju režima Nicolae Čaušeskua krajem osamdesetih godina minulog veka, ali je i kasnije nastavio da kritikuje društvene prilike u kapitalističkom sistemu u koji je, kako je rekao, njegova zemlja "ušla preko noći, što ni Marks nije mogao da predvidi".

Govoreći o prilikama u svojoj zemlji za vreme diktature i posle njenog rušenja, Dinesku je istakao da su kapitalizam u Rumuniji "kreirali upravo komunistički profesori koji sada, umesto marksizma predaju predmet "Teorija potrošačkog društva"".

- Marksovih knjiga nije bilo u Rumuniji ni za vreme Čaušeskua a nema ih ni sad - kazao je pesnik i potom pročitao nekoliko pesama iz svoje ranije knjige "Pijanstvo sa Marksom".

Dinesku je podsetio da je u vreme diktature u njegovoj zemlji pisao pesme, pisaćom mašinom, koja je smatrana oružjem, "to oružje moralо je da bude prijavljeno policiji i svaki je pisac morao da sa svojom

mašinom jednom godišnje ode u policijsku upravu kako bi bio identifikovan".

On je, kako je rekao, to svoje oružje dobro iskoristio, ali posle 1989. godine poezija više nije imala efekta (društveno-angažovanog) i morao je da pređe na druge metode kritike društva, pišući političke pamflete.

- Godinama sam pisao te pamflete i zaključio da će ostariti tako kritikujući predsednike Rumunije, pa sam se zbog toga vratio poeziji - rekao je Dinesku.

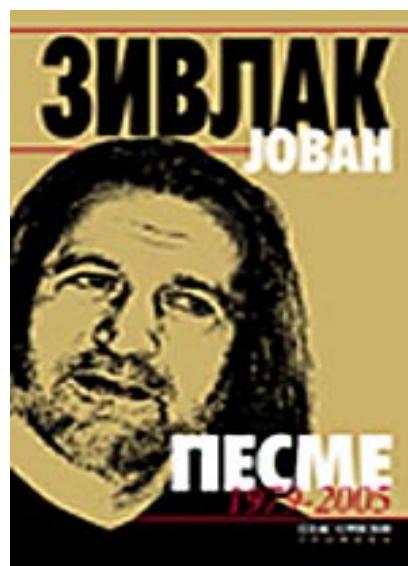
O pesnika koji je objavio više od 20 pesničkih knjiga, aktuelnog predsednika Udruženja pisaca Rumunije, govorili su Franjo Petrinović, Milan Nenadić i Ileana Ursu.

Zivlakove pesme na rumunskom jeziku

TEMIŠVAR - U martovskom broju renomiranog rumunskog časopisa za književnost, umetnost i kulturu "Steaua" u Temišvaru, čiji je izdavač Savez pisaca Rumunije, objavljeno je 10 pesama Jovana Zivlaka u prevodu Jovana Radina. Izbor i objavlјivanje Zivlakovih pesama svojevrsna je najava njegove druge knjige pesama na rumunskom jeziku.

Prva je objavljena u Bukureštu, a druga će se pojaviti u Klužu, najavljen je iz Društva književnika Vojvodine.

Holodomar – velika ukrajinska tragedija

KULA - Prošle godine u Srbiji je velikog Holodomora (pomora godine a kroz akciju „Negaseća septembra“ prošle godine nacionalne manjine priredio je od služenja parastosa u predavanja istoričara na ukrajinska tragedija“, kao i filma „Tehnologija genocida“, dokumentarnog filma o Holodomoru i likovne kolonije na temu „Hleb - život“.

obeležena 75-godišnjica od glađu) u Ukrajini 1932/33. sveća“ u Srbiji. od 8-12. Nacionalni savet ukrajinske program u Kuli koji se sastojao ukrajinskim parohijama, temu: „Holodomar - velika prezentacije dokumentarnog izložbe plakata, prezentacije

www.rtvslu.si

Cilj akcije „Negaseća sveća“ je bio sećanje na ovaj tragičan događaj višemilionske žrtve i opomema svetu da se ovakvi događaji više nikada ne ponove. Akcija je krenula 1. aprila 2008. godine iz Australije i prošla kroz ukupno 32 zemlje u kojima živi ukrajinska dijaspora i završila se dolaskom u Ukrajinu 1. novembra. U septembru „Negaseća sveća“ je predata ukrajinskoj dijaspori u Hrvatskoj, a simboličan plamen sećanja je u Srbiju stigao 8. septembra 2008. godine iz Italije i za pet dana prošao je kroz sve sredine gde živi veći broj pripadnika ukrajinske nacionalne zajednice.

A. D.

Ukrajinci u Srbiji Mala zajednica, velikih mogućnosti

Najveća koncentracija Ukrajinaca u Srbiji je u vojvođanskim gradovima i to u Sremskoj Mitrovici, Indiji, Novom Sadu, Beogradu, Vrbanu i Kuli gde živi oko 85 odsto od svih Ukrajinaca. Po poslednjem popisu ih je bilo oko 5.000, a najbrojnija populacija je u opštini Kula u kojoj živi oko 1.500 žitelja, dok ih u Vrbanu ima oko 1.000. Ukrajinci na teritorije Slavonije i severne Bosne, ali i Vojvodine, dolaze krajem 19. veka i početkom 20. veka za vreme Austro-Ugarske. Veliki deo njih potiče iz Galicije, zapadne Ukrajine, sa centrom u Lavovu.

Ukrajinci su, kao i Rusini, grko-katoličke vere, imaju zajedničke crkve u mestima u kojima žive i pišu ciriličnim pismom. U nekim gradovima imaju zajednička kulturno-umetnička društva kao što je to slučaj u Vrbanu gde rade zajedno sa Rusinima u KUD

Društvo za kulturu „Prosvita“, koji se bavi izdavaštvom i organizovanjem raznih seminara u saradnji sa matičnom državom. Aktivni su i u organizaciji Srpsko-ukrajinskog prijateljstva čiji su članovi ugledni stručnjaci ponajviše sa Katedre za ukrajinski jezik Filološkog fakulteta u Beogradu. Savez Rusina i Ukrajinaca Srbije je organizacija koja podržava zajedničko delovanje ove dve zajednice i najstarija je nevladina organizacija među rusinskom i ukrajinskom zajednicom u Srbiji koja postoji i danas. Bazira se na svim vidovima saradnje ove dve manjine i saradnjom sa njihovom matičnom zemljom Ukrajinom na svim nivoima, od kulture i obrazovanja preko izdavačke delatnosti, sporta i materijalne pomoći, kao i sa drugim državama gde pripadnici ovih nacionalnosti žive kao što su Poljska i Slovačka. Ove nevladine organizacije uglavnom su zadužene za rad na književnosti i kulturi.

Najveća manifestacija Ukrajinaca u Srbiji je festival ukrajinske kulture „Kalina“ koji će se u julu ove godine održati u Kuli tek šesti put. Organizator festivala je Nacionalni savet Ukrajinske nacionalne manjine Srbije i podružnica Društva "Prosvita" u Kuli. Festival ima kulturne sadržaje kao što su izložbe ukrajinskog etno-materijala, takmičarski deo za najlepši glas Festivala u dečijoj i kategoriji odraslih, prezentaciju ukrajinske kuhinje, kao i koncert ukrajinskog folklora.

Ukrajinci u Srbiji dobro sarađuju sa ukrajinskim društvima iz Banja Luke i Prnjavora u Bosni i Hercegovini i iz

L

Informisanje na maternjem jeziku

Kao i sve manjine u Srbiji, i Ukrajinci imaju medije i informisanje na maternjem jeziku. Tako pri rusinskoj redakciji u Radio-difuznoj ustanovi Vojvodine rade redakcije na ukrajinskom jeziku koje emituju program na radiju i televiziji, a u Kuli izlazi i nedeljnični „Ridne slovo“.

Ukrajinski jezik se izučava fakultativno u osnovnim školama gde veći broj pripadnika ove nacionalne manjine živi, a u Novom Sadu na Katedri za rusinski jezik i književnost i na Katedri za ukrajinski jezik na Filološkom fakultetu u Beogradu se ovaj jezik izučava na višem nivou. U Beogradu postoji Ambasada Ukrajine koja sveobuhvatno pomaže rusinsku i ukrajinsku dijasporu u Srbiji.

„Karpati“ ili posebno u UKUD „Kobzar“ u Novom Sadu, Društu za negovanje ukrajinske kulture „Kolomejka“ iz Sremske Mitrovice, KUD „Kalina“ iz Indije i KUD „Ivan Senjuk“ iz Kule.

Ukrajinci takođe imaju svoj nacionalni savet sa sedištem u Novom Sadu i nekoliko organizacija koje deluju na prostoru Vojvodine. To je prvenstveno

ipovljana u Hrvatskoj, koji često gostuju na ovom Festivalu, a saradnja sa društvima iz Ukrajine se najviše odražava kroz kulturnu saradnju velikih profesionalnih folklornih ansambala kao „Nadzbrušanka“ i „Veseli Galičani“ koji rade u okvirima Filharmonije Ternopolj u Ukrajini.

A. Dudaš

Evropski gradovi interkulturalnosti Subotica – primer za druge!

SUBOTICA – Subotica, grad koji ima najveći potencijal za interkulturalnost, od februara prošle godine je uključena u zajednički program Saveta Evrope i Evropske unije pod nazivom "Evropski gradovi interkulturalnosti". Mreža gradova, koju čini 14 gradova Evrope, ostvaruje saradnju i razmenu dobre prakse u oblastima lokalne samouprave u multietničkim zajednicama, afirmacijom kulturnog nasleđa javnog informisanja i obrazovanja. U cilju afirmacije programa u našoj sredini Centar lokalne demokratije u saradnji sa gradskom samoupravom i uz podršku Fonda za razvoj neprofitnog sektora Vojvodine organizovao je dvodnevnu novinarsku radionicu sa temom Mediji i interkulturalnost - Uspostavljanje standarda za odgovorno novinarstvo. Predavač je bila Milica Pešić, izvršna direktorka Media Diversity instituta iz Londona, koji je inače partner Saveta Evrope u realizaciji celokupnog programa.

- Subotica je grad koji ima najveći interkulturalni potencijal ne samo u Srbiji nego i u široj regiji. Naš zadatak je da se ingerencije za obrazovanje prenesu na nivo lokalne samouprave, jer niko ne može da oseti potrebe ovog okruženja koliko građani ove sredine. Negujemo kulturu na srpskom, mađarskom i hrvatskom jeziku, i sva tri su nam službena. Bitno je da se međusobno razumemo i da jezičke barijere ne postoje. To možemo da postignemo jedino ako izučavamo jezike sredine. Subotica je složena multikulturalna sredina koja predstavlja ponos ne samo Subotičana, nego i cele države – ističe pomoćnica gradonačelnika za obrazovanje Ljubica Kiselički.

Februara pre dve godine, kada su gosti iz Evropske komisije Saveta Evrope bili u Subotici, predstavljen je termin interkulturalnost. Subotica kao grad multikulturalnosti bila je kandidat za pomenuti projekat interkulturalnost.

- Kada govorimo o interkulturalnosti treba istaći da postoje nacionalne zajednice koje moraju da imaju mogućnosti da dođu do izražaja. Verujem da smo odobrani za projekat jer su Subotičani otvoreni ljudi, koji ne prave izbor oko toga čija je kultura važnija, nego se trude da svi ravnopravno budu zastupljeni. Savetovano nam je da radimo na integraciji romska populacija tako da u određenom broju škola postoji dodatna nastava za decu da bi se naučili jezik i komunikaciju sa ostalom decom. Takođe je podržana i ideja novog pozorišnog festivala, kao žive komunikacije u umetnosti, gde je Subotica regionalni centar, za jedno šire okruženje misleći pri tome na Mađarsku, Rumuniju, Bosnu i Hrvatsku - ističe članica Gradskog veća za obrazovanje i kulturi Ildiko Lovaš.

S.I.

Majstor za orgulje i stari nameštaj

NOVI SAD - Peter Gajda se, nakon školovanja u Budimpešti za restauratora crkvenih orgulja i nameštaja, vratio u svoj rodni grad i posvetio se zanatu koji je bio skoro pred odumiranjem. U njegovim rukama unazad 15 godina, osim starih i zapuštenih orgulja iz katoličkih crkava iz cele Vojvodine, nalazio se i nameštaj koji datira iz 19. veka. Kvalitet ovog Novosađanina je da od naizgled trošnog i neupotrebljivog muzičkog instrumenta ili nekog komada nameštaja bidermajer stila, «stvori» vrlo vrednu i na oko lepu, ali i korisnu svar.

- **U** početku sam isključivo radio restauraciju crkvenih orgulja. Da bi orgulje bile vraćene u funkcionalno stanje, treba puno uložiti truda, rada i vremena, za malo novca. Pošto od nečega mora da se i živi, odlučio sam da se više posvetim restauraciji stilskog nameštaja. Moj primarni cilj je da bilo koji komad nameštaja dobije svoj prvoibitni izgled, pre svega da ispratim šta je tadašnji majstor radio na njemu i da on bude maksimalno isti kao što je bio pre – priča novosadski restaurator Peter Gajda, rekavši da najstariji komad nameštaja koji je radio bio je iz 1850. godine. On navodi da takav nameštaj zaista retko dobija, pošto je, kako kaže, dosta takvog nameštaja posle drugog svetskog rata nestalo, slomljeno ili je izgorelo.

- Najčešće restauriram nameštaj koji je star oko stotinjak godina i često, radeći na tom nameštaju, pronalazim razne zapise ljudi koji su ga pre restaurirali. Često na skrivenim mestima nalazim potpise restauratora i trudim se da ih

Kupci

Gajda navodi da je poslednjih godina interesovanje za stilski nameštaj poraslo kod takozvane srednje klase. Ljudi, kaže on, bukvalno takav nameštaj izvlače iz raznih budžaka i kokošnjaca, i donose mu sa željom da bude restauriran i upotrebljiv.

- Često je reč o ljudima koji od babe i dede dobiju u nasledstvo kuću u kojoj se nalaze takve stvari. Umesto da ih bace, shvate da u svojoj kući ili stanu mogu imati vrlo

uvek ostavim takvim kakvi jesu. Najčešće, stari nameštaj je pravljen od čamovine na koju se lepi furnir koji je od oraha, trešnje, mahagonija, uglavnom od plemenite vrste drveta – pojašnjava Gajda, rekavši da je ovaj zanat vrlo zahtevan.

Ono što ga raduje jeste činjenica da se sve više mladih interesuju i donose mu stari nameštaj na restautaciju. Shvatili su, kaže Gajda, da je takozvani «pločasti nameštaj» kratkog veka. Prednosti starog nameštaja, pored toga što su lepi za oko, mogu se rasklopiti i bez velikih problema odneti.

- **V**rednost starog nameštaja, pored toga što se u njega odlažu neke stvari, jeste i to što služi i kao ukras, a pri tom je, što je najvažnije, kvalitetan je i može da se popravlja. Današnji nameštaj koji se radi od medijapanata i pločastog materijala naprosto ne može da se popravi. Ima svoj vek trajanja. Međutim, kod stilskog nameštaja najveći problem je što su izuzetno veliki komadi, poput spavačih soba ili salona koji su pravljeni za kuće ili salonske stanove sa znatno višim plafonom, i teško ih je smestiti u današnje stanove – navodi Gajda. Ono što je kitnjastvo, kaže reataurator, ne mora da znači da je to i najvrednije. Ima stavari koje ne izgledaju kitnjasto, a imaju dosta godina i vrede.

Ovaj posao definitivno nije jednostavan jer nije lako udahnuti život i vratiti sjaj stariim predmetima, ali ništa ne može da se uporedi, kaže Gajda, kada nešto što je bilo u kokošnjcu zablista visokim sjajem.

M. Pv.

Foto M.Čirković

Jevreji i Nemci o holokaustu Otvaranje "škakljivih" pitanja

SUBOTICA - Prvi put, nakon Drugog svetskog rata, 27. januara na Međunarodni dan sećanja na žrtve holokausta bio je obeležen zahvaljujući predstavnicima nevladinih organizacija Jevreja i Nemaca. Forum za dijalog Jevreja i Nemaca u Subotici, čije je i sedište na severu Bačke, organizovao je skup sa idejom da se otvoreno razgovara, sa ove istorijske distance, o holokaustu. Forumu je prisustvovao gradonačelnik Subotice Saša Vučinić i član Gradskog veća za obrazovanje Slobodan Čamprag. Predsednik Udruženja Jevreja "Šalom Torom" iz Pančeva Tomislav Beker kaže da je krajnje vreme da se održi lekcija onima koji još uvek žive u mržnji i prošlosti.

- **I**mam i moralnu obavezu da pričam o holokaustu. Mene i moju majku je u logoru spasio nemački vojnik. Ja sam tada bio beba. Ovaj skup ima za cilj da da primer onima koji još uvek žive u mržnji i prošlosti da je ostave iza sebe i krenu u budućnost. Vojvodina je višenacionalna sredina, demokratski nastrojena i ona bi trebalo da bude primer i lokomotiva za sve narode da nas vodi napred, a ne unazad. Kada učimo o drugim narodima, učimo o njihovom folkloru, hrani i niko ne želi da otvara "škakljiva" pitanja – objašnjava Beker.

Predsednik Nemačkog narodnog saveza u Subotici Rudolf Vajs istakao je da je Nemačka preuzeala odgovornost za zločine iz Drugog svetskog rata i njen narod i dan-danas treba da se suočava sa tim strašnim činjenicama.

- **M**i kao pripadnici nemačkog naroda treba da svojoj deci objasnimo šta se desilo u holokaustu, kako se takvi zločini ne bi ponovili. Svaki zločin treba da se plati, a Nemačka je posle Drugog svetskog rata preuzeala odgovornost za žrtve i zločine. Sarađujemo već sa većinom jevrejskih nevladinih organizacija, ali smo sada želeti da mimo plesa i upoznavanja međusobnih kultura, pristupimo jednom otvorenom razgovoru. Ovakvi dijalozi su neophodni, kako se istorija ne bi ponavljala – rekao je Vajs.

Skupu su prisustvovali predsednici udruženja Jevreja "Šalom Torom" iz Pančeva, Društvo za očuvanje sećanja na holokaust iz Zrenjanina, Udruženje Jevreja iz Bele Crkve i Nemački narodni savez iz Subotici. Obeležavanju Dana holokausta nisu prisustvovali predstavnici Jevrejske Opštine u Subotici, kao razlog je naveden da oni rade uz Sinagogu, a Forum je delo civilnog sektora. Da podsetimo, 1994. godine oko 5.200 subotičkih Jevreja odvedeno je u logore, a ubijeno je njih 4.000. Holokaust je u Vojvodini obuhvatilo i Slovene i Rome i Jevreje i Nemce i Mađare, i sve one koji su ovde živeli.

S.I.

Ne ponovilo se

Stop međunacionalnim incidentima!

NOVI SAD - Predsednik Skupštine AP Vojvodine Šandor Egereši izrazio je veliku zabrinutost, ogorčenost i najoštiri protest povodom više međunacionalnih incidenata koji su se dogodili tokom marta u Temerinu, Somboru i Novom Sadu.

Predsednik Egereši je od Policijske uprave Novi Sad zatražio i dobio izveštaje u kojima se potvrđuje da je u Temerinu došlo do fizičkog obračuna na nacionalnoj osnovi, kada je maloletni mladić mađarske nacionalnosti zadobio lakše telesne povrede. Prema izveštaju policije, na kapeli katoličkog groblja u Novom Sadu, nepoznato lice ili više njih ispisalo je uvredljive i preteće poruke pripadnicima mađarske i hrvatske nacionalne zajednice. Takođe, prema navodima medija u Somboru, napadnut je dečak mađarske nacionalnosti.

Predsednik Skupštine Vojvodine izričito zahteva od svih nadležnih državnih organa da se svi vinovnici ovih incidenata u najbržem mogućem roku pronađu i procesuiraju pred istražnim i sudskim organima.

- Uveren sam da građani Vojvodine najoštrienje osuđuju

napade i incidente izazvane nacionalnom netrpeljivošću, jer su oni u suprotnosti sa našom tradicijom, identitetom i vrednostima za koje se zalažemo. Zbog toga je obaveza onih koji moraju ovakve incidente da preduprede i sankcionišu još veća - naglasio je Egereši.

Predsednik vojvođanskog parlamenta ukazao je da ovakvi nemili događaji dodatno potvrđuju da su aktivnosti Skupštine Vojvodine i Izvršnog veća AP Vojvodine na promociji tolerancije i multikulturalnosti, poput Kampi tolerancije u Bačkoj Topoli i kviza „Koliko se poznajemo“, veoma značajni i višestruko korisni. Egereši je najavio i da će, u saradnji MUP-a Srbije i Skupštine AP Vojvodine, krajem aprila biti održan okrugli sto s ciljem jačanja poverenja i saradnje između lokalnih zajednica i policije, koja takođe ima veoma važnu ulogu u prevenciji međunacionalnih incidenata.

Koliko se poznajemo?

NOVI SAD - U četvrtfinale kviza "Koliko se poznajemo" plasirale su se još četiri ekipe vojvođanskih srednjih škola. Učenici srednje škole "Vuk Karadžić" u Sečnju i tri zrenjaninske srednje škole: Ekonomsko-trgovinske škole "Jovan Trajković", Elektrotehničke i građevinske škole "Nikola Tesla" i Tehničke škole pokazali su najbolje znanje na poslednjem regionalnom takmičenju koje je održano 7. aprila u Sečnju.

Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine 25.mart je organizovao kviz "Koliko se poznajemo" u Bačkoj Palanci. To je treće takmičenje ovogodišnjeg ciklusa regionalnih takmičenja učenika srednjih škola u znanju iz istorije i kulture naroda i nacionalnih zajednica u Vojvodini. Nadmetale srednje škole iz Novog Sada, Bačke Palanke, Odžaka i Bača.

U četvrtfinale plasirale su se Srednja stručna škola "Dr Radivoj Uvalić" i Gimnazija "20. oktobar" iz Bačke Palanke i Saobraćajna škola "Pinki" i Gimnazija "Svetozar Marković" iz Novog Sada. Nadmetanje najboljih vojvođanskih ekipa nastavlja se u maju kada će biti održani četvrtfinalni dueli.

Tamaš Korhec rekao je da je za realizaciju projekta uloženo više od 12 miliona dinara, i u toj svoti podjednako učestvuju oba potpisnika ugovora – pokrajina i RTV. Cilj programa je afirmacija kulture, običaja, istorije, književnosti i svih specifičnosti Vojvodine i svih naroda koji žive na njenoj teritoriji. Takođe, ovaj kviz ima i edukativni karakter, jer se učenici upoznaju sa svim specifičnostima.

Kviz prati i publikacija, koja je imala karakter udžbenika, a koja će se naći i u slobodnoj prodaji, tako da će i šira javnost moći da se upozna sa sadržajem ove knjige.

S obzirom na njegovu popularnost – prema istraživanjima, kviz je jedna od deset najgledanijih emisija na RTV, postoji ideja da kviz preraste u emisiju regionalnog karaktera.

Afirmacija i očuvanje Rumuna

NVO Centar za dijalog kultura bavi se očuvanjem i afirmacijom nacionalnog i kulturnog identiteta Rumuna i ostalih nacionalnih zajednica iz okruženja, kaže za «Dobar glas» predsednik Udruženja, novinar i književnik Pavel Gatajancu.

Centar se zalaže za razvoj umetničkih sloboda i svih vidova umetnosti, promovisanje i zaštitu položaja žena, dece i starijih osoba. Gatajacu je istakao da se takođe zalažu i za proučavanje istorije, društvenih, kulturnih, političkih i ekonomskih procesa, toleranciju i razumevanje među različitim društvenim grupama u Srbiji .Centar za dijalog kultura želi da sarađuje i sa srodnim međunarodnim organizacijama.

Pavel Gatajancu je na čelu i NVO Fond Evropa. Cilj ove organizacije je podsticanje razvoja multikulturalnosti u oblasti obrazovanja, nauke, kulture i umetnosti, kao i u oblasti izdavaštva.

– Želimo da promovišemo evroregionalnu saradnju, kao i da radimo na unapređenju informisanja na rumunskom jeziku i jezicima nacionalnih manjina i etničkih grupa Vojvodine. Promovišemo i implementiramo evropske vrednosti i standarde u afirmaciji demokratije, tolerancije i poštovanja ljudskih prava. Stoga smo prošle godine izdali prvi broj časopisa o književnosti, kulturi, umetnosti i tranziciji „Evropa“ - kaže Gatajancu.

U prvom broju „Evrope“ dati su prikazi knjiga, izložbi, kulturnih događanja, književnih kritika, eseja... Časopis sadrži i zanimljive tekstove kao npr: da li su viđenja nacionalnih država u koliziji sa «Odom radošć», himnom Evropske Unije, o tome promišlja Nikola Tomić, budući stručnjak za evropska pitanja koji se školuje u Mastrihtu. O našim stereotipima za časopis govori sociolog Olivjea Perua, koja živi u Parizu. Đorđe Tomić, stručnjak za istočnoevropska pitanja, govori o tome kako definisati naciju u savremenim uslovima koristeći pri tome najnoviju evropsku literaturu itd. Časopis predstavlja i poeziju i prozu poznatih autora, kao i portret novosadske umetnice Laure Todoran koja živi u Parizu i osvaja nagrade po celoj Francuskoj.

- Pored toga „Evropa“ govori i o nedovoljno poznatim nacionalnim manjinama u Vojvodini, kao što su Česi u Banatu – istakao je Gatajancu, predstavljajući sadržaj prvog broja.

Četiri nacionalna praznika Bunjevaca Bunjevci jedino priznati u Srbiji

SUBOTICA – „Kolo igra, tamburica svira” je preljska pesma koju je pre 130 godina napisao pop Nikola Kujundžić, za prvo bunjevačko prelo, koje je održano u Subotici. Od tada pa do dan-danas na Dan velikog prela, drugog februara, ova pesma se rado sluša. Veliko prelo je izvorni nacionalni običaj Bunjevaca koji treba da se očuva, kaže predsednik nacionalnog saveta Bunjevaca Nikola Babić.

- Treba da se vodi računa ko će predvoditi nacionalne manjine i ko će zastupati njihove interese. Zakon o nacionalnim manjinama, koji je u pripremi, trebalo bi da obezbedi da sve nacionalne zajednice u Srbiji imaju svoje predstavnike u republičkom parlamentu – ističe državni sekretar ministarstva za ljudska i manjiska prava Aniko Muškinja-Hajnrich.

Veliko prelo je prvi put održano 2. februra 1879. godine u Subotici, i to je jedan od četiri datuma koja Bunjevački nacionalni savet slavi kao svoje nacionalne praznike. Veliko narodno prelo prvo je organizovala „Pučka kasina“ sa željom da se očuva tradicija Bunjevaca i njihova kultura.

- Prvobitno ime kasine bilo je „Bunjevačka kasina“, ali su tadašnje vlasti zabranile da se koristi to ime, tako da su se naša prela odigravala pod imenom „Pučka kasina“ i to od 1879. godine. Bunjevci u Subotici već 130 godina obeležavaju ovaj dan. Država Srbija je jedina zemlja koja nas je prihvatile kao narod. U vreme Austro-Ugarske, a i sada uvek smo imali lepu saradnju sa Srbima. Niko ne bi trebalo da se stidi onoga što jeste i svoga porekla – rekla je članica Bunjevačkog nacionalnog saveta Nevenka Bašić-Palković.

Bunjevci imaju četiri nacionalna praznika i to: 25. novembra Dan velike narodne skupštine iz 1918. godine, 2. februar kada je Veliko prelo, 23. februar dan kada je 2003. godine osnovan Bunjevački nacionalni savet i 15. avgust kada se obeležava Dužijanca. Teško je rekonstrusati mapu etničke baštine bačkih Bunjevaca. Oni su kolonizirani u nekadašnju južnu Mađarsku iz regionala

„Kolo igra, tamburica svira“ - prvo bunjevačko prelo, održano u Subotici pre 130 godina.

Bosne i Hercegovine i Dalmacije počev od 15. veka, naročito za vreme dve kampanje masovnog naseljavanja 1622. i 1686. godine. Bunjevci sada žive prtežno u Bačkoj. Prema istorijskim podacima koji se mogu pronaći na internetu, nakon Prvog svetskog rata Trianonski ugovor podelio je tradicionalni zavičaj Bunjevaca, tzv. Bajski trokut - područje između gradova Baja-Sombor-Subotica, u dva skoro jednakaka dela. Bunjevci su ostali razdvojeni u dve nacionalne države - u poraženoj i skraćenoj Mađarskoj i novoj, nastajućoj Državi Srba, Hrvata i Slovenaca, nakon 1929. nazvanoj Kraljevina Jugoslavija.

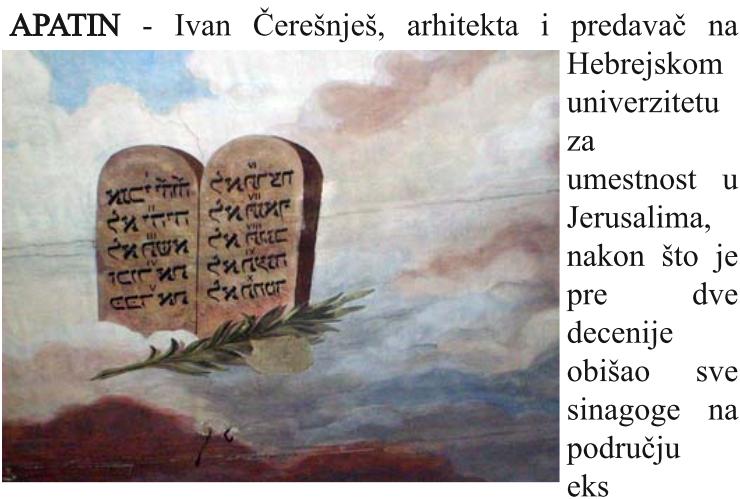
Do kraja 18. veka, Bunjevce su predvodili bosanski Franjevci koji su doprineli oživljavanju njihovog etničkog identiteta i razvoju njihove pismenosti i književnosti. Nakon ukidanja Vojne granice u Bačkoj (1751), Bunjevci su bili suočeni s problemom poništavanja svog dotadašnjeg privilegovanog zemljoposedničkog statusa i sa kolonizacijom seljaka nemačkog i drugog etničkog porekla, koju je organizovala Austrijska vlast. U periodu između 1750. i 1850. Bunjevci su doživeli forsiranu promenu svog načina života koju je pratilo gubitak vojnih privilegija i pad autoriteta austrijske monarhije. Nakon 1990. godine, Vlada Srbije obnovila je etničko-nacionalni status Bunjevaca u Vojvodini.

S. I.

Cifre

Pre uspostavljanja državne granice između Jugoslavije i Mađarske 1919. godine, bilo je oko 100.000 etničkih Bunjevaca u Bačkoj. Sveukupno, u 2002. godini bilo je oko 61.500 osoba u regiji Bačke s Bunjevačkim etničkim poreklom.

Misteriozni mural u sinagogi

APATIN - Ivan Čerešnješ, arhitekta i predavač na Hebrejskom univerzitetu za umetnost u Jerusalima, nakon što je pre dve decenije obišao sve sinagoge na području eks

Jugoslavije, ostao je zapanjen kada je u apatinskoj sinagozi ugledao mural koji svojim netipičnim izgledom za sinagogu i danas pobuđuje maštu stručnjaka.

U prepisci i ragovorima koju je Čerešnješ vodio sa Apatincem Borisom Mašićem u vezi sa misterijom neobičnog murala on tvrdi da ništa slično nije video.

- Ni posle raznih istraživanja i konsultacija mogu da dam racionalnoobjašnjenje. Ovaj mural na plafonu sinagoge je isписан на hebrejskom pismu, obrnutim redosledom slova, koja se mogu tumačiti jedino preko ogledala. Osim toga, mural je u slikarskom ambijentu koji podseća na neobarok što nije tipično za sinagoge. Konsultovao sam tri rabina koji su završili judaizam u Mađarskoj i kojima je ta škola umetnosti bliska, ali ni oni nisu imali racionalno objašnjenje. Arhitekta apatinske sinagoge je nepoznat, kao i slikar koji je oslikavao zidove - naveo je Čerešnješ.

Sinagoga je, inače, izgrađena 1885. godine, navodi

Boris Mašić, dodajući da je pre Dugog svetskog rata u Apatinu živelo oko 60 Jevreja, ali da danas oni nemaju ovde potomaka. Zna se da je 1955. godine sinagoga prodata Baptistima i da je trenutno u dosta ruiniranom stanju i da joj je potrebna zaštita.

- Sto se tiče samog murala, moja je prepostavka da ga je možda naslikao Franc Lor koji je iz Mađarske često oslikavao katoličke crkve u ovom zapadnom delu Vojvodine. Prema judaizmu, mural je na ivici blesfemije i sama ideja umetnika da ga oslika po principu ogledala nije jasna - navodi Mašić.

Za samu kulturu Jevreja sa ovih prostora sinagoga u Apatinu je važna s obzirom na to da je većina singoga u ostalim delovima Bačke

ili srušena ili su u tim zgradama neke druge službe.

- Zaštita je potrebna, s obzirom na to da je ona deo kulturnog nasleđa apatinskih Jevreja koji ovde imaju dosta očuvano gorblje u gradu, te da su svojevremeno u dvorištu sinagoge držali školu koju su zbog kvaliteta nastavnika pohađali svi viđeniji Apatinci. Osim toga, u pravilu sinagoge je još očuvano ritualno kupatilo - kaže Mašić, koji nastoji pomoći arhitekti Čerešnješu sa univerzitetom u Jerusalimu, u vezi sa svim potrebnim informacijama od sinagogi.

S.Pualić-Špero

Rasizam prerastao u organizovano delovanje

BEOGRAD - Na Međunarodni dan borbe protiv rasne diskriminacije, 21. marta Ministarstvo za ljudska i manjinska prava podseća javnost da je rasizam kao pojava još uvek prisutan u našem društvu, i to ne kao sporadična pojava već kroz organizovano delovanje.

Istog datuma, 21. marta 1960. godine, ubijeno je 69 ljudi koji su mirno demonstrirali u Južnoafričkoj Republici

protiv aparthejda. Ovaj događaj nas uvek mora podsećati na moguće posledice sistema koji podržava diskriminaciju i rasizam i ispoljava strah od različitosti.

Rešavanje ovog problema je jedino moguće adekvatnim pravnim okvirom koji se obezbeđuje Zakonom o zabrani diskriminacije.

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava poziva predstavnike javnog života u Srbiji, a posebno političare, da svojim javnim govorom i ponašanjem daju pozitivan primer tolerancije različitosti i da ne podstiču diskriminaciju i rasizam.

U srcu Mađarske, radijski programa i na srpskom jeziku

BUDIMPEŠTA - Potpredsednica Izvršnog veća Vojvodine i pokrajinska sekretarka za informacije Ana Tomanova-Makanova primila je polaznike novinarskog kursa za potrebe Internet radija SRB u Budimpešti, koji je odnedavno počeo emitovanje programa na srpskom jeziku.

Radio SRB, kako je nazvan, tehnički je potpuno osposobljen za emitovanje muzičkog programa, a za govorne emisije neophodno je bilo regrutovati nov školovan kadar. Srednjoškolci iz Mađarske, njih 14-toro, polahađali su kurs na kojem su se upoznali sa funkcionisanjem javnog medijskog servisa, te kako se koncipiraju, pripremaju i izvode emisije.

— Ovo je izuzetno vredna i važna akcija, koja će doprineti jačanju veza sa dijasporom i pomoći mlađim naraštajima da, i kao njeni pripadnici i kao budući novinari, doprinesu očuvanju srpskog jezika i kulture u Mađarskoj - izjavila je Makanova u razgovoru sa polaznicima kursa. Ovakava podrška je deo negovanja duha otvorenosti i saradnje sa pripadnicima dijaspore u svim susednim zemljama.

— To je bila i prilika da budući novinari upoznaju naše medije, medijske zakone i programe za mlade - rekla je Makanova i naglasila da će za njih to biti dobra škola jer je Vojvodina dobar primer i za druge kako toleranciju prema manjinama treba sačuvati.

Obuka mladih novinara za rad na radiju, održana je u Budimpešti, a završni deo obuke polaznici kursa imali su u Radio Novom Sadu.

Kurs je pripremljen u saradnji pokrajinskog javnog servisa i Internet radija SRB, uz podršku Izvršnog veća i Pokrajinskog sekeratarijata za informacije u okviru prekogranične saradnje sa Republikom Mađarskom i pomoći Srpskoj samoupravi u Republici Mađarskoj.

Internet Radio SRB prvenstveno se bavi temama iz života Srba u Mađarskoj, ali i iz matice. Možete ih slušati i na internet adresi serb.hu.

Nov granični prelaz ka Rumuniji?!

NAKOVO - Ovog leta, posle dvadeset godina, trebalo bi ponovo da bude otvorena granica prema Rumuniji kod Nakova. U toku su pregovori s rumunskom stranom, a i kod nas je formirana Republička komisija za granične prelaze, izjavio je načelnik Severnobanatskog okruga Branislav Bajić.

Sadašnje rešenje transporta poljoprivrednih i prehrambenih dobara iz severnog Banata i Bačke u Rumuniju preko prelaza Vatin - Moravica izuzetno je komplikovano. Kikindani, iako im je granica pred nosom, do Temišvara drumom prevaljuju 230 kilometara, umesto 72, koliko je, ako bi se koristila maršruta preko Nakova i Lunge (Komlošu Mare), Kikinda udaljena od najvećeg grada zapadne Rumunije.

Kikinda ima carinski terminal, veliku vagu, fitosanitarnu inspekciju, neophodan kadar granične i policijske službe... Od Kikinde do Nakova vodi odličan asfaltni put. S rumunske strane putna mreža do Temišvara je još kvalitetnija. Svi uslovi za otvaranje graničnog prelaza Nakovo - Lunga su tu.

Srbija i BiH o nestalim i izbeglim

SARAJEVO - Ministar Svetozar Čiplić i državna sekretarka u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava Anika Muškinja-Hajnrih boravili su u Sarajevu krajem februara.

Organizovani su bilateralni razgovori sa ministrom civilnih poslova u Veću saveta ministara BiH Sredojem Novićem i ministrom za ljudska prava i izbeglice Safetom Halilovićem.

S obzirom na činjenicu da je u septembru prošle godine Bosna i Hercegovina pristupila „Dekadi inkluzije Roma“, ministar Čiplić je upoznao ministra Novića sa „Beogradskim dokumentom“ koji bi okupio ministre prosvete i obrazovanja zemalja članica „Dekade“ i uz podršku UNICEF-a, UNDP-a, Instituta za otvoreno društvo i Svetske banke, i predstavljao funkcionalan i operativni akt o poboljšanju u sferi obrazovanja Roma.

Delegacija Ministarstva za ljudska i manjinska prava Republike Srbije posetila je i Ministarstvo za ljudska prava i izbeglice u Vladi Bosne i Hercegovine i ministra Safeta Halilovića koji je govorio o rezultatima povratka izbeglica na teritoriju Bosne i Hercegovine, pitanjima nestalih i raseljenih i istakao potrebu nastavka multilateralnih razgovora započetih po „Sarajevskoj“ deklaraciji iz 2005. godine.

Kao zaključak ove posete, Čiplić je predložio održavanje savetovanja o temi diskriminacije i ostalim aktuelnostima u regionu iz domena ljudskih i manjinskih prava.

Zaharije Orfelin ponovo u Vukovaru

VUKOVAR - Grupa mladih Srba iz Vukovara osnovala je Udruženje "Zaharija Orfelin", koje će raditi na očuvanju kulturne baštine, vere, tradicije i kulture srpskog naroda na tim prostorima. Predsednik Udruženja Vitomir Đermanović rekao je da im je namera i da se ne zaboravi ime Zaharije Stefanovića-Orfelina, srpskog pesnika, istoričara, bakroresca, baroknog prosvetitelja, kaligrafa i pisca udžbenika rođenog 1726. godine u Vukovaru. Radeći kao učitelj u Novom Sadu 1757. godine, započeo je svoj književni i umetnički rad sastavljanjem, kaligrafskim ispisivanjem i ilustrovanjem barokne knjižice u stihovima "Pozdrav Mojseju putniku".

Službovao je kod mitropolita Pavla u Sremskim Karlovcima i vladike temišvarskog Vikentija. U Sremskim Karlovcima je 1759. godine uradio prvu kaligrafiju za učenje krasnopisa, za šta je od Marije Terezije dobio stotinu dukata.

Radio je u Budimu, Beču i Veneciji, u kojoj se zadržao šest godina na poslovima revizora u štampariji Dimitrija Teodosija. Tu su, između ostalih, stampana dva kapitalna dela - "Slavenosrbski magazin" i "Žitije Petra Velikog" u dva toma. Njegova dva posljednja rada su "Večni kalendar" i "Iskusni podrumar".

Udruženje će, kako je rečeno na osnivačkoj skupštini, pokrenuti inicijativu da se jedna ulica u Vukovaru nazove po Zahariju Orfelinu i da se postavi spomen-ploča ovom uglednom Vukovarcu.
Članovi Udruženja nameravaju i da pokrenu časopis, da uspostave saradnju sa sličnim udruženjima u inostranstvu, ali i da budu utemeljivači srpskog kulturnog centra u Vukovaru.
Osnivačkoj skupštini prisustvovali su predstavnici Srpske pravoslavne crkve, Generalnog konzulata Srbije u Vukovaru, županijske i gradske vlasti.

Festival dečjeg pozorišta

SUBOTICA - Od 17.do 23.maja u Subotici će biti održan 16. Međunarodni festival pozorišta za decu. U okviru takmičarskog programa festivala, ove godine biće izvedeno 20 predstava, dramske i lutkarske produkcije, i to iz 18 zemalja.

Od 18. do 22. maja, svakog dana biće prikazane po četiri predstave u terminima od 10, 12, 18 i 20 sati. Predstave u zvaničnoj selekciji konkurišu za nagrade "Gran pri" za najbolju predstavu u celini, specijalnu nagradu za originalnost i fantaziju i nagrade za najbolju režiju, scenografiju, originalnu muziku, za najbolje estetsko i tehnološko rešenje lutaka, i nagradu za glumačko majstorstvo.

O nagradama će odlučivati petočlani internacionalni žiri, čiji sastav će naknadno biti saopšten.

Na festivalu se svake godine izabranim istaknutim umetnicima i naučnicima dodeljuje Nagrada za životno delo - "Mali princ", za izuzetan doprinos razvoju kulture i scenske umetnosti za decu. Težište pratećeg programa ovogodišnje manifestacije biće na predstavljanju ruskog lutkarstva.

IMPRESUM

REGIONALNI ELEKTRONSKI ČASOPIS

DOBAR GLAS

Godina I Broj 1.

april-maj 2009.

Osnivač i izdavač
Udruženje eko novinara "Eko vest"

Novi Sad

Redakcija

Urednik: Milisav Pajević

Tehnički urednik: Miloš Ćirković

Novinari/ke i saradnici/ce: Dragana Ratković, Maja Pavlica,
Sandra Iršević, Borislavka Dimitrov, Sofija Pualić-Špero,

Aleksandra Brzak, Aleksandra Dudaš

Tiraž

Neograničen

Distribucija

besplatna, elektronskom poštom

E-mail

vemekovest@gmail.com

dobarglas@gmail.com

**Zahvaljujemo se na pomoći i podršci
Fond za razvoj neprofitnog sektora AP Vojvodine**

Molimo Vas da ne štampate elektronski časopis "Dobar glas", ukoliko to zaista nije neophodno, i tako podržite kampanju "Sačuvajmo naše šume".

Redakcija

